

SPANSKI LOJALISTI SE BAJE HOČEJO POGAJATI

**OB EBRU SO SE REPUBLIKANCI
POLASTILI VIŠIN POGANDESE, IN
USTAVILI FAŠIST. PRODİRANJE**

Skrivnostni prihod španskega ministrskega pred-
sednika v Švico. — Francov zastopnik odločno
zanikuje vesti o pripravah za pogajanja. — Ko-
munisti v Združenih državah zbirajo prostovolj-
ce za republikansko armado v Španiji.

ZURICH, Švica, 19. avgusta. — Španski mini-
strski predsednik Juan Negrin je z avtomobilom
dospel sem, in nekateri domnevajo, da se je začel
pogajati z zastopniki vstaškega generala Franca.

V tukajšnjem mestu se mudi tudi vojvoda Alba,
londonski zastopnik vstaškega generala. Nekateri
vedo poročati, da sta se Alba in Negrin sestala.

Prvotno je bilo rečeno, da se bo španski minist-
ski predsednik, ki je zdravnik po poklicu, udeležil
tukajšnjega zdravniškega kongresa, toda dosedaj
se še ni pojavil v posvetovalnici.

Politični opazovalci so mnenja, da je vse to samo
pretveza, kajti Negrin ima v sedanjem času vse
drugačne naloge, ki niso z njegovim zdravniškim
poklicem v nikakršni zvezi. Negrina spremlja Ra-
fael Mendez, španski minister za notranje zadeve,
ki je tudi zdravnik po poklicu.

LONDON, Anglija, 19. avgusta. — Neki tukaj-
šnji zastopnik španskega fašističnega generala
Franca je izjavil: — Vse govorice, da sta se voj-
voda Alba in dr. Negrin sestala v Švici, so brez
vsake podlage. Vojvoda Alba se v Švici zdravi in
ko je odpotoval iz Londona, sploh ni vedel, da je
dr. Negrin namenjen v Zurich.

HENDAYE, Francija, 19. avgusta. — Španska
vlada poroča o velikih zmagah na dveh najvažnej-
ših frontah — v dolini reke Ebra in na južni fronti
zapadno od Almadena, kjer se nahajajo največji
živosrebrni rudniki na svetu.

Poročila iz Barcelone pravijo, da so se republi-
kanci polastili vseh višin, ki obvladujejo Gandeso
in katere so izgubili po svojem sunku 26. julija čez
Ebro. Tudi na jugu, kjer skušajo fašisti zavzeti bo-
gate živosrebrne rudnike v Almadenu, so republi-
kanci izvojevali veliko zmago.

SARAGOSA, Španija, 19. avgusta. — General
Francisco Franco mora izvojevati novo veliko
zmago že pred koncem poletja, kajti, odkar je s
svojo pomladansko ofenzivo dospel do Sredozem-
skega morja in ločil Barcelono od Valencije, ni do-
segel še nobenega uspeha, po katerem bi bilo mo-
goče sklepati, da bo končal državljansko vojno s
svojo vojaško silo, predno nastopi zima.

Zavzeti mora živosrebrne rudnike v Almadenu,
ki dajejo 60 odstotkov svetovnega pridelka žive-
ga srebra, ako hoče vzdržati splošno mnenje, da
bo slednjič mogel uničiti svojega sovražnika. Z
zavzetjem Almadena pa ne bo general Franco sa-
mo dobil velikanskih dohodkov, temveč bo tudi v
posesti krajev, ki so neizmerne strateške važno-
sti. — Od Almadena se razprostira velikanska pla-
njava brez vsakih naravnih ovir do Albacete, kjer
so največji vinogradi na celem Špankem, kakor
tudi do Puerto Llano, kjer se nahaja še edini pre-
mogovnik, ki ga imajo v svojih rokah republikan-
ci. Pa tudi prodiranje s tega kraja proti Madridu
in proti Valenciji bo mnogo lažje, kot pa po dose-
danih krajih.

WASHINGTON, D. C., 20. avg. — Odbor po-
slanske zbornice, ki preiskuje "neameriško" delo-
vanje, je sklenil, da predloži generalnemu pravdni-
ku Cummingsu dokaze, iz katerih je razvidno, da
komunisti v Združenih državah nabirajo prostov-
oljce za republikansko armado v Španiji. Te do-
kaze sta predložila preiskovalnemu odboru Abra-
ham Sobel in Alvin I. Halpern iz Bostona, ki sta

Preiskovalna komisija se je vrnila

**ZRAČNA BITKA
NAD HANKOVOM**

Kitajci in Japonci so ime-
li velike izgube. —
"Bataljon strahov" je
prestrašil Japonce.

ŠANGHAI, Kitajska, 19. av-
gusta. — Kitajci in Japonci so
doživeli velike izgube v največ-
ji zračni bitki v okolici Hanjan-
ga, od Hankova na drugi stra-
ni Jangcea.

Kitajske aeroplane so vodil
ruski častniki, ki so se poslužev-
ali novih aeroplanov, ki so ne-
davno prišli v Hankov in za-
katere se je maršal Čankajšek
pogodil z ruskim poslanikom
Ivanom Luganecorelskim.

Japonci uradno naznanjajo,
da so uničili 32 kitajskih aero-
planov v eni sami zračni bitki
v okolici Hankova. Kitajci pa
pravijo, da so izstrelili dva ja-
panskega bombnika in vjeli ene-
ga pilota.

V svojih operacijah po suhem
Japonci zelo počasi napreduje-
jo jugovzhodno od Hankova, pa
pri vsem tem so prepričani, da
bodo Hankov in okolico zavze-
li v nekaj tednih.

HANKOV, Kitajska, 19. av-
gusta. — Kitajski "bataljoni
strahov", ki nosijo na glavi ve-
like mreže proti komarjem v
bambusovih okvirih, so dospeli
do Katanga, da vstavijo japo-
nsko prodiranje po pobočju Lu-
šan pogorja.

"Bataljoni strahov" izgleda-
jo v resnici kot strahovi, ka-
dar napadajo skozi oblake pra-
hu.

"Prvi Japonci, ki je zagledal
"strahove" je zbežal in divje
kričal, misleč, da ga pode na-
darne pošasti," pravi neko
poročilo.

Močvirje pri Ktongu, na za-
padnem bregu Pojang jezera,
je polno komarjev, ki razširja-
jo razne bolezni, vsled česar je
infanterija na obbe straneh ze-
lo ovirana.

Vojaško poročilo pravi, da so
najljutejši boji v teku jugo-
vzhodno od Hankova, okoli va-
si na južnem bregu Jangcea,
nasproti Lungpingu, 20 milj od
Kjukjanga, kjer med Japonci
strahovito razsaja kolera. Na
severnem bregu Jangcea so Ja-
ponci pričeli ofenzivo ob cesti
od Kvangmeja proti Hankovu.
Kitajci pa so pričeli s protina-
padi med Jangceom in Rdečim
jezerom ter so pognali Japon-
ce iz vasi Tašusija.

UNIJA ZAVRNILA POGODBO

NEWTON, Iowa, 18. avgusta.
— Delavci Maytag kompanije,
ki so člani CIO unije, so zavri-
nili pogodbo ki jim jo je pre-
dložilo vodstvo tukajšnje tovar-
ne.

se borila na Špankem na republikanski strani.

Preiskovalni odbor je prosil generalnega pravd-
nika Cummingsa, da naj preišče, ako s tem, da so
nabirali prostovoljce za španske republikance, ko-
munisti niso kršili postave.

**NESREČA V
PREMOGOROVU**

Pet majnerjev so ote-
li strašne smrti. — Reše-
valna dela so trajala 9
ur. — Kara je podrla o-
pore.

SORANTON, Pa., 19. avg. —
V tukajšnjem premogovniku se
je pripetila nesreča, ki pa ni
imela zlih posledic. Pet maj-
nerjev se je nahajalo v kari-
katero je stroj s pomočjo vrvi
vlekel po strmem rovu. Vrv
se je pretrgala, in kara je zdr-
vela v nižino. Pri tem se je iz-
tirila in podrla par opor. Pre-
mog in skalovje se je sprožilo
ter zasulo rov.

Reševalci so se podali takoj
na delo. Skozi posip so zrinili
golgo cev in tako dobili zvezo
s ponesrečenci, ki so jim takoj
javili, da so nepoškodovani. Po-
cevi so jim poslali nekaj okrep-
čil in začeli z urazlično naglieo
odmetavati kamenje in pre-
mog. To naporno delo je traja-
lo devet ur.

Vseh pet so rešili.
**LINDBERGH JE POLETEL V
MOSKVO**

VARŠAVA, Poljska, 17. av-
gusta. — Znani ameriški leta-
lec Charles A. Lindbergh in
njegova žena sta danes s tukaj-
šnjega vzletišča poletela proti
Moskvi, kjer si bosta ogledala
velike ruske zračne manevre.
Sem sta dospela iz Anglije ter
sta bila dva dni gosta ameri-
škega poslanika.

MOSKVA, Rusija, 19. avg. —
Charles A. Lindbergh je s svo-
jo ženo včeraj videl največjo le-
talsko demonstracijo ona Tuši-
novem letališču, 20 milj od Mo-
skve.

Največja zanimivost je bil
"letalski vlak", v katerem je
en trimotorni aeroplan vlekel
9 aeroplanov brez motorjev.

Nad 100 vezbalnih aeropla-
nov je v popolni formaciji lete-
lo nad letališčem. Vodili so jih
delavci, ki so se v svojem pro-
stem času naučili letanja.

**DOUGLAS NAPADA DELAV-
SKI URAD**

WASHINGTON, D. C., 18.
avgusta. — Donald W. Douglas,
predsednik Douglas Aircraft
Company, je izjavil danes, da
je National Labor Relations
Board odobril nepostavnost, in
da gre na roko profesionalnim
agitatorjem.

Delavski urad je nedavno ob-
tožil Douglasovo družbo, da je
kršila določbe Wagnerjeve po-
stave. Družbo zastop odvetnik
Harry W. Elliot, organizacijo
pa Larry Davidow.

**DUHOVNIKA NE
PUSTE IZ FARE**

Farani piketirajo cerkev
in župnišče. — Luteran-
ski pastor zatrjuje, da
ga je hudič obsedel.

VULCAN, Mich., 19. avg. —
Pred župniščem in tukajšnjo
katoliško cerkvijo svete Barba-
re piketira dvesto faranov. —
Župnik Simon Borkowski je
dobil poročilo, da je prestav-
ljen v drugo faro, tukajšnji fa-
rani ga pa ne pustijo. Pravijo,
da so edinole z njim zadovoljni
in da nobenega drugega noče-
jo. Proti večeru se je skušal
izmuzniti skozi zadnja vrata in
se odpeljati z avtomobilom, to-
da piketi so preprečili njegov
namen. Okrog župnišča in cer-
kve so napeljali električne ži-
ce, tako da je ponoči vsa oko-
lica z žarnicami razsvetljena.

Duhovnik je posebno otro-
kom zelo priljubljen.
MANDAN, North Dakota, 19.
avgusta. — Sodnik H. L.
Berry je obsodil na dosmrtno
ječo 51 let starega luteranske-
ga pastora Janssena. Svojo
šestnajstletno služabnico je
najprej zastrupil, nato pa nje-
no truplo sežgal. Dekle bi ime-
lo imeti z njim otroka.

Sodniku je rekel: — Vem, da
nisem prav storil, toda obsedel
me je hudič. Žal mi je, kajti
sem poročen in imam dobro
ženo in dva otroka. Sam ne
vem, kako se je to zgodilo.
Dekle je usmrtil, ko mu je
začela groziti, da bo vse pove-
dala njegovi ženi.

**STRELA JIM JE STRGALA
ČEVLJE Z NOG**

WASHINGTON, D. C., 19.
avgusta. — Sinoči se je pojavi-
la nad mestom huda nevihta.
Šest deklic, starih od 6 do 13
let, si je poskalo zavetja pod
košatim drevesom. V drevo je
udarila strela in vseh šest de-
klar omamila. Značilno je, da
je vsem šestim strgalo čevlje
z nog. Deklice so odvedli v bol-
nišnico, in zdravniki upajo, da
jim bodo rešili življenje.

REZERVAR SO IZPRAZNILI

HARRISBURG, Pa., 19. av-
gusta. — Občinska oblast je da-
la izprazniti rezervar, v kate-
rem je trinaest milijonov galon
vode. Mesto je bilo par ur brez
pitne vode. Z nekega sejmi-
šča so pobeegnili štiri opice in
ena je baje v rezervarju utoni-
la.

POJOČ JE ŠEL S SMRT

HUNTSVILLE, Texas, 19.
avgusta. — Ko so danes prive-
dli v državni kaznilnici k elek-
tričnemu stolu Mehikanca Jes-
se Polanca iz San Antonia, je
obsojenec veselo prepeval. Na
smrt je bil obsojen, ker je pri
kartanju udaril svojo ženo s
steklenico po glavi in jo usmr-
til. Pel je znano popevko "Naj-
slajše dekle v San Antonio."

**KOMISIJA BO DRUGI TEDEN
IZROČILA PREDSEDNIKU POROČILO**

WASHINGTON, D. C., 19. avgusta. — Komisi-
ja, ki ji je poveril predsednik Roosevelt nalogo,
naj preišče delavske razmere v Angliji in na Šved-
skem, se je vrnila v Združene države. Komisarji
so bili najprej v Angliji, nato so pa odpotovali na
Švedsko ter zbrali važne podatke.

Člani komisije, ki so bili v
neprestanem stiku z delav-
skim departментом, so dognali
marsikaj, kar bi se izplačalo
uvesti tudi v Združenih drža-
vah.

Dne 24. avgusta se bodo se-
stali v New Yorku ter sestavi-
li izčrpano poročilo, ki bo nato
predloženo predsedniku.

Kot se sliši, ne bodo priporo-
čili nobenih izprememb v seda-
njih delavskih postavah, in tu-
di poslovanje Narodnega od-
bora za delavske odnose bo
ostalo isto.

V Angliji ni posebnih delav-
skih sporov, še manj jih je pa
na Švedskem. Ni jih pa zato,
ker so delavci in delodajalci
kolektivno organizirani.

Delodajalci se ne poslužuje-
jo špijonov, delavci pa niso na-
silni, ko skušajo doseči, kar za-
htevajo.

Po mnenju nekaterih se ni
izplačalo poslati komisije v
Anglijo in na Švedsko ker bo
ostalo samo pri priporočilih.

Lani je poslal predsednik
Evropsko komisijo, ki naj bi študi-
rala združništvo. Njeni na-
sveti niso bili in najbrž nikoli
ne bodo vresničeni.

**TERMOMETER SE JE RAZ-
POČIL**

PANN YAN, N. Y., 18. avg.
— Charles Schulz je popravil
ljal bakreno streho neke hiše. S
seboj je imel termometer. Ter-
mometer se je razpočil, ko je
prilezlo živo srebro do 120 sto-
pinje. Schulz je zamrmral: —
Se mi zdi, da je nekoliko pre-
vroče, — in se je odpravil do-
mov.

**Z DROBIŽEM JE PLAČAL
STROSKE**

LANCASTER, Pa., 18. avg.
— Ko se je bližal čas poroda,
je poslal Charles Anderson svo-
jo ženo v bolnišnico. Vse je šlo
po sreči. Porodila je krepkega
sinčka. Ko je bilo pa treba pla-
čati stroške je prinesel Ander-
son v bolnišnico žakelj, v kate-
rem je bilo 10,000 petinjcev. —
V šestnajstih mesecih sem jih
nabral, — je rekel.

**OBLEKA ZA REVNE
OTROKE**

Še predno se bo pričelo šol-
sko leto, bo v New Yorku med
104,000 otrok, 50,000 dečkov in
52,000 deklic, razdeljena oble-
ka, ki je bila izdelana v WPA
delavnicah.

Kratka Dnevna Zgodba

HENIZ STEGNWEIT:

KRIŽEV POT

Pregovor pravi, da je vsak svoje sreče kovač. Če posplošimo ta pregovor, je pa laž, kar dokazujemo iz akta št. 782 črka B (občinski arhiv v Solnbergu nad Ruhr) s tragično Odissejavo neznanega junaka, ki se je vračal z vojne domov, pa je umrl na domačem pragu.

Johann Bonifer se je boril kot prostak proti Rusom, nekoč bi bil pri prehodu Vistle kmalu utonil, trikrat je bil zelo težko ranjen, pri Kovnu so mu zmurznili noge do stegen, pred Tannenbergom, kjer je patrljiral, je našel in običal v močvirju, sedem ur se je počasi pogrezal vedno globlje, bil je že skoraj do vratu v blatu, ko ga je rešil gotove smrti usmiljen kozak. Jean Bonifer je prišel kot ujetnik v Vologdo, potem pa v Sibirijo, kjer so ga lahko praktično porabili, ker je dobro poznal delo v rudnikih, kajti pred vojno je delal v rurskih rudnikih.

Dolga leta je kopal Johann Bonifer srebro in železo v Katerinskih rudnikih. Kruh je bil napol plesniv, voda je smrdeča po mrhovini; zrak je bil nezdrav in strupen, mnogo moči je pretulil v strašni mrzlici, toda vse je srečno prestal in za svojo svobodo se je moral zahvaliti prvim dnevom ruske revolucije. Zadnje verigo in okove so mu sneli z nog tisti, ki so ga dotlej stražili. Plakal je, iztegoval roke in dihaval globoko iz polnih pljuč. Leta 1920 je bilo, v maju, ko so mu dejili v Padmi: — Lahko greš.

Na železnicih so povsod stavkali, vasi so gorele, po cestah so se valjala trupla od lakote umrlih ali pa surove umorjenih, zrak je bil nasičen z kužnimi bacili in fantomom gladi; samo gavrani in jastrebi so se mogli do silega nažreti.

Johann Bonifer je imel v žepu okrog sto rubljev, ki so se mu zdeli smešni. Nekoč je bil to kapital za siromašnega in gladujočega prebivalca prostrane Rusije, zdaj pa smešen znesek, ki zanj ni mogel dobiti niti grama pšenice. In tedaj je začel ves obupan pleniti. Prišel je do Černigova. Tam so ga pa aretirali kot vojuna belih. Niso mu dali niti žličice vode, celo spati mu niso dovolili in tako se je v strašnih mukah šestega dne zlagal, da je ubil grofa Jarenskega.

Grofa Jarenskega, ki ga je omenili, sploh ni bilo, vendar so pa Johanna Boniferja sla-

vili kot prijatelja. Obekli so ga in jasti je dobil, kolikor je hotel. Imenovali so ga za poveljnika v Kursku, odpotoval je tja takoj, toda v velikem ovinku in zbežal preko Poltave in Kijeva na mejo. Na orožniški postaji v Neidenbergu so mu dali dokumente, dobil je obleko in demar za vožnjo in deležen v takšni vrhni meri sreče je postal roditeljem kratko pismo, glaseče se: "Dragi moji, končno se oglašam. Vas Janez je še živ in zdaj že na poti domov. Pojutrišnjem bom že v vašem naročju. Ah, kako se veselim!"

Nesrečnež ni vedel, da je bila njegovo mater zadela kap že takrat, ko so ji iz Sibirijske sporočili, da o njenem sinu ni duha ne sluha. Pisma so prihajala v Nemčijo le redko, na meji so si z njimi prižigali pipe. Oče Johanna Boniferja se je za sile sprijaznil z bridko usodo in je vestno opravljal pošte rudniškega inspektorja v Solnbergu. Naenkrat pa vest, da je sin še živ. Oče Bonifer se je prijel za srce.

Johann Bonifer se je pripeljal z vlakom v Essen. Tu je imel zvezo in z lokalno železnico naj bi prišel v svoj domači kraj. Zamudil se je za nekaj minut in prihodnji vlak je odhajal šele čez tri ure. Tako dolgo bi pa ne mogel čakati. V treh urah lahko pride do drugega. Koš z njim se je ustavil sredi poti, železno ogrado je stalo daleč, nedosegljivo njegovim rokam in vedno bolj se je izgubljalo v nočni temi. Klical je na pomoč do jutra in zopet do večera, toda nihče ni slišal njegovega glasu iz tolike višine, kraj je bil zapuščen.

Čez sedem mesecev so zopet pogrnili žično železnico. Johanna Boniferja so našli v zapršenem košu mrtvega. Težko ga je bilo spoznati.

Drsceli po železni vrvi proti Essen v visoke peči in jeklarne, prazni so se pa vračali v rove in rudnike, da bi jih rudarji znova napolnili. Vse to je Johann Bonifer dobro vedel in takoj je imel zasnovan načrt. V temi je splezal na železno ogrado žične železnice. Nepristano, neumorno, vedno enako merno so drsili železni koši sem in tja. Urno in spretno je skočil v prazen koš in ne da bi se zmenil za črn premogovni prah, ki se je z njim ves umazal, je krenil po tej črni poti proti domu.

Rudniški inspektor Bonifer je pa ta čas ves v skrbih pričakoval sina. Če ga vsak hip ne bo, ga primejo patrolje. Stari Bonifer je šel minute, sekunde, dvajsetkrat je stopil k oknu in pogledal tja gori na hrib, pa je zopet vzdihnil in sedel za pisalno mizo. Potem so prišli Francozi. Poveljnik je dal običajni ultimatus: Premog ali ječa!

— Jeca! — je odgovoril Bonifer. Odpustil je svoje delavce, ustavil pogon žične železnice in se dal zapreti.

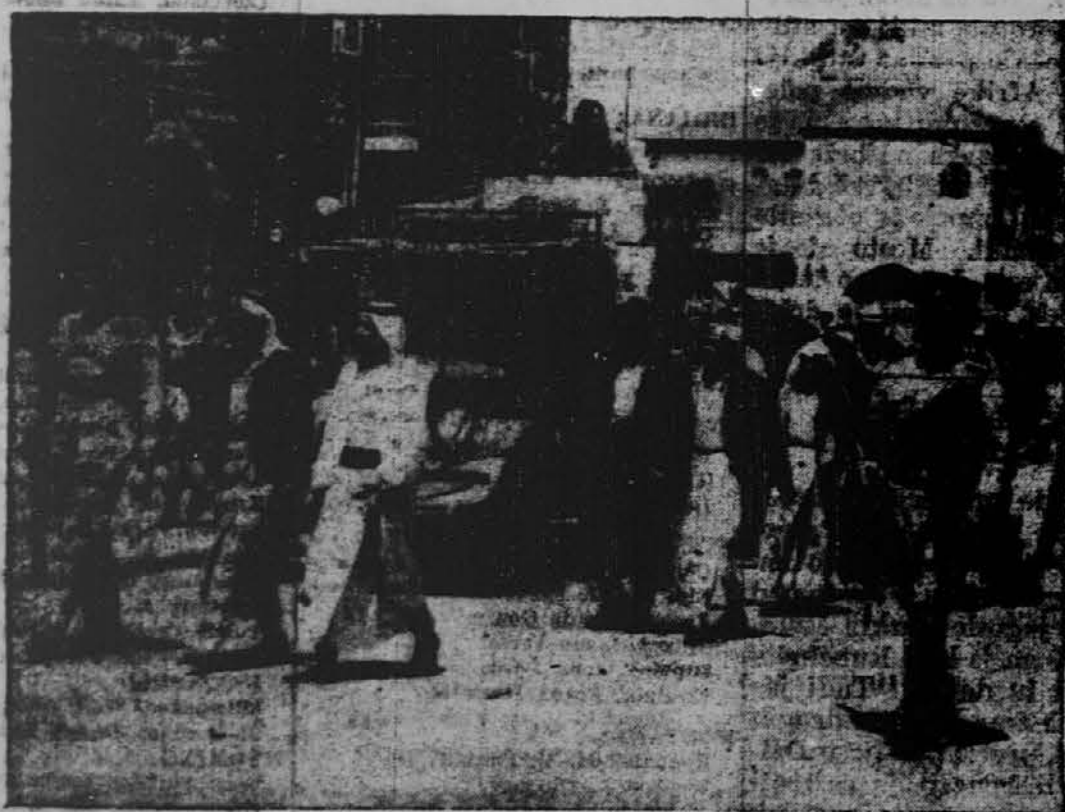
Johann Bonifer je torej obvisel med nebom in zemljo. Dobrih petdeset metrov pod njim je bil rudnik, žična železnica napeljana od enega hriba do drugega. Koš z njim se je ustavil sredi poti, železno ogrado je stalo daleč, nedosegljivo njegovim rokam in vedno bolj se je izgubljalo v nočni temi. Klical je na pomoč do jutra in zopet do večera, toda nihče ni slišal njegovega glasu iz tolike višine, kraj je bil zapuščen.

Čez sedem mesecev so zopet pogrnali žično železnico. Johanna Boniferja so našli v zapršenem košu mrtvega. Težko ga je bilo spoznati.

OBRAMBA EGIPTA.

Dne 5. avgusta sta zunanji minister lord Halifax in egiptski ministri predsednik Mohamed Mahmud paša podpisala v zunanjem ministertvu angleško-egiptski dodatni sporazum o tehničnih vprašanjih, ki so ostala z angleško-egiptsko pogodbo iz leta 1936 še nerešena. Glavne določbe novega sporazuma se tičejo predvsem vojaških ukrepov za skupno obrambo Egipta. Sporedno s pogajanj za sklenitev tega dopolnilnega sporazuma so se te dni pogajali tudi o finančni pomoči Egiptu.

ARETIRANI ARABCI V PALESTINI

Slika nam predstavlja skupino Arabcev, ki so bili v Haifi aretirani zaradi nemirov, ki so v Palestini na dnevnem redu.

Največja zvezda

Vodja znamenite Yerkesove zvezdne opazovalnice v Chicagu dr. Otto Struve, je dokončno ugotovil, da je zvezda "Epsilon Aurigae" največja vseh znanih zvezd. Zanimivo je, da tega ne opazimo brez nadaljnjega in da jo skoraj s težavo odkrijemo v ozvezdju Voznika.

Najsvetlejša zvezda Voznika je slovita "Kapele," toda "Epsilon" je neprimerno večja in tudi dosti večja od največjih znanih zvezd sploh. Nje premer znaša namreč 4.000.000.000 kilometrov. Orjakinja Epsilon je torej tritisoočkrat večja od naše zemlje. Le malo jih je, ki bi se mogle vsaj od daleč primerjati z njo.

Orjak Akturus ima na primer premer 33 milijonov kilometrov, rdeča Betagevza v Orionu ima premer 440 milijonov kilometrov — a je še vedno pritlikavka v primeru z zvezdo Epsilon v Vozniku. Da

se nam ta zvezda navzlic temu zdi majhna in slabotna, temu pa je kriva njena velikanjska oddaljenost. Med njo in nami je namreč razdalja 16.000 bilijonov kilometrov in svetloba potrebuje celih 16.000 let, da dospe od nje do naše zvezde. Zvezde torej ne vidimo takšne, kakršna je danes, temveč kakršna je bila pred 16.000 leti, v času, ko ni bilo na zemlji še absolutno nobene višje razvite človeške kulture. Tako ne moremo niti vedeti, kaj se je z Epsilonom zgodilo v tem času, kajti žarki, ki jih oddaja danes ta dan, prispejo na zemljo šele čez 16.000 let, ko ne bo o pametnih in nespačetnih dejanjih današnjega človeštva nobenega sledu več.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Avtomat za klice na pomoč.

V tehničnem zavodu v Pasadena v Californiji, preizkušajo ta čas pripravo, ki je namenjena ladjam in letalom in ki oddaja v nevarnosti avtomatične klice na pomoč. Aparat je tako sestavljen, da prične samodelno opravljati to delo že po hudem sunku ali vročini, o-genj ali padec pa ga ne uničita.

Dosedanji poskusi so pokazali, da deluje priprava kakšnih 100 ur nepreriboma. Razne letalske in brodske družbe se že zanimajo za ta izum, ki utegne povzročiti majhen prevrat v področju mednarodne reševalne službe, toda izumitelj ni doslej izdal nobenih podrobnosti o svoji pripravi.

ŠEST DEKLIC UTONILO

V kopalšču St. Martin pri Ile de Ré je te dni utonilo šest deklic, ki so se kopale pod nad-

zorstvom učiteljice za plavanje. Deklice so zale pregloboko v vodo in so utonile. Tudi učiteljica, ki je hotela pomagati deklicam, je doletela enaka smrt v valovih.

Anekdote.

Jean de Lafontaine, pesnik basni, je bil nekoč povabljen k prijatelju Langeloisu d'Imbercourt na kosilo. Povabilo je bilo takšne narave, da ga ni mogel odkloniti. Ko je sedel za mizo, je bil ves čemeran ter je trdovratno molčal od predjedi, ki je sestojala iz rib, pa do pečenke. Ko so prinesli poularda na mizo, je obral meso do kosti, nato pa je vstal in rekel:

"Oprostite, zanj moram iti v Akademijo."

"V Akademijo?" se je čudil gostitelj. "Saj imate vendar še čeli dve uri časa do seje, ki se bo tam začela."

"Res je," je odvrnil Lafontaine, "ampak jaz hodim tja po najdaljši poti..."

Spisi Josip Jurčica:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodbja v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedom sin. — Sin kmetskegaesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tagomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klohas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše nčrelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Naročite pri:
Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Cena \$1.50

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

28

In Egonu daje razna navodila, kaj mora Dagmar povedati glede potovanja in kako jo more pomiriti. Ako se bo med potom bala.

"Vedno ji reči, da se vse to dogaja, da bo svojemu očetu prinesla sonce. S celim srcem je naklonjena očetu in tudi materi, čije odhod jo je hudo zadel. Na izgubo matere je že nekoliko pozabila, izgon iz očetove hiše pa ji bomo zamolčali. Je zelo občutljiva in ne vem, kaj bi se zgodilo, ko bi vedela, da svojega ljubljene očeta ne bo več videla. Uboji otrok takorekoč izgublja tla pod svojimi nogami. Bodi dober žnjo, Egon, z dobroto moreš pri njej vse dseči."

In Brigita Egonu pripoveduje bolestno, kako je prišla Dagmar na misel, da mora iti za očeta po sonce in kako se je junaško vdala, da mora iti daleč v šolo.

Egonu je nekoliko tesno pri srcu. Dagmar je bila najbrže mnogo bolj mehkega srca kot pa njegova Elena. Z Eleno bi bilo kaj lahko potovati tako daleč in bi natančno vedel, kaj mora z njo govoriti, da jo pomiri. Toda, kar mu je Brigita povedala o melkočutni Dagmar, je bilo popolnoma drugo.

In Egon z veliko radovednostjo čaka na Dagmar. Brigita gre v Dagmarino sobo. Služkinja jo je že skopala in oblekla. Dagmar skoči proti teti.

"O, teta Brigita, kaj pa praviš k temu, ker sem danes tako zgodaj vstala. In ti? Menda si zaspala?"

Brigita jo objame.

"Na, srček moj, že dolgo sem pokonci in sem že s tvojim paponom in stricem Egonom zajtrkovala."

Dagmar jo debelo pogleda.

Stric Egon? Ali je to oni stric, h kateremu moram v šolo, kot si mi včeraj povedala?"

"Da, to je on; bratranec je tvojega očeta, jaz pa sem njegova sestra in in tako je dober in vesel, da ti bo zelo všeč."

"O, potem pa mi ga pokaži."

"Tako, Dagmar. Na te že čaka, kajti prišel je, da te odpelje s seboj."

Pri tem pa se Brigiti tresejo roke, ko božajo Dagmarino glavo. Komaj še more pramagovati svojo žalost, ko vidi, kako je prebledel Dagmarin obraz.

"Odpeljal me bo s seboj že sedaj?" vpraša Dagmar s tresočim se glasom.

"I, seveda, saj veš, na lepi grad vrh hriba, kjer te čakate majhna hčerka in diobra, lepa teta."

Dagmar zakrije svojo glavo v Brigitino naročje in tako leži nekaj časa popolnoma tiho. Roke stare gospe pa ne prestanjo božajo zlatosvetle kodre. Čez malo časa pa se Dagmar vzravna in jo pogleda z lepimi očmi, v katerih so blestele slane solze in nekaj solza, katere pa junaško zaduši.

"Že danes moram proči?" vpraša plaho.

"Da, srček moj, čimprej greš od tod, tem prej boš zopet prišla nazaj. Saj veš, da se mora to kmalu zgoditi in obljubila si mi, da boš junaška."

Dagmar si naglo še enkrat obriše oči in prikimajo. In ko ji navzlic vsemu junaštvu še enkrat tečejo solze po licih, pravi:

"O, te neumne solze; pridejo samo od sebe, saj nočem jokati. In papanu na ljubo in tebi na ljubo bom šla junaško v šolo k dobremu stricu Egonu."

Teta pristržno pritiska otroka k sebi in se sama z vsemi silami bori proti solzam. Sila se k šali, da zopet pomiri Dagmar.

"Samo pogled, kakšne čevlje ti je obula Ana! Ž njimi vendar ne moreš na dolgo pot. Takoj bove obuli močne čevlje, da moreš junaško stopiti."

Naglo ji setuje čevlje in nogavice ter med tem govori o veselih stvarih, četudi ji je pri tem hudo. Ko pa na desni nogi natika nogavice, vidi pri maslem prstu hruski podobno materino znamenje, ki se jasno razloči na beli koži. Ta del noge pritiska na ustnice ter se hlabro bori proti ginjenosti.

"Samo pogled, kakšno čevlje ti je obula Ana! Ž njimi vendar ne moreš na dolgo pot. Takoj bove obuli močne čevlje, da moreš junaško stopiti."

"Kaka umazanka sem! Na nogi imam črn madež in ga ne morem umiti!"

"Hitro ga zakrmo, da ga ne bo nihče videl. Tako, sedaj ga ni več. Sedaj pa še čevljiček."

"Hitro, hitro obuj čevlje, da nihče ne bo videl znamenja," zakliče Dagmar in solze so ji posuše. Nato pa Brigita še med smehom in šalo obide novo obleko.

Medtem, ko Egon sedi v sprejemni sobi in ko se odpro vrata in pride malo, krasno dekletce ob tetini roki, si takoj osvoji njegovo srce. Smeje proti njej iztagne roko.

"Tukaj pa prihaja moja mala šolarka. Dober dan, mala Dagmar; podelj mi roklo!"

Dagmar malo boječe stopi bliže ter pa pogleda s svojimi lepimi, velikimi očmi.

"Ali si ti dobi stric Egon?"

Kako lepe oči ima ta otrok; ako je to dedščina njene matere, potem morem razumeti, da Rudolf v te oči ne more več gledati, ker se mu mora obrniti srce — si misli Egon.

"Da, Dagmar, jaz sem stric Egon. In oba greva sedaj na dolgo, lepo pot."

Dagmarine oči se zopet porose, toda junaško vpraša:

"Ali bova šla na morje, ali v gore, stric Egon?"

"V hribe, mala Dagmar, in z menoj boš šla na grad, kjer čakate na tebe ljubka, lepa teta in majhna sestrična."

"Kako pa je teta ime?"

"Teta Katarina."

"O, to je lepo ime. Kako pa je ime sestrični?"

"Elena."

"Ali je tudi tako velika kot jaz?"

"Da, ravno tako velika, se mi zdi."

"Ali pa je v šoli tudi učitelj?"

"Bo samo učiteljica."

"Ali je dobra in prijazna?"

Egon pristržno objame otroka in tega je teta Brigita vesela.

"Dobra in ljubezna bo e teboj, ako boš pridna."

"Elena pa se bo smela igrati z mojimi punčkami," ako bo dobra do njih."

(Dalje prihodnj.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Razne vesti.

ŠEPOVA PSIHOLOGIJA.

Vodja nekega velikega ameriškega podjetja je poklical nekega dne k sebi svojega tajnika in mu je dejal: "Pokazal vam bom, kako je treba iz množice prosilcev izbrati pravega moža." Pri teh besedah je pristopil na gumb za zvonec in je dal vstopiti prvemu prosilcu.

"Koliko je dve in dve?" ga je vprašal. "Štiri," je odvrnil seveda mož brez oklevanja, čeprav je bil presenečen. "Dobro," je dejal gospod šef, "to je znamenje čista in točnosti in red."

Pokrajajte, prosim, v sprednji sobi."

Prišel je drugi kandidat. "Koliko je dve in dve?" je vprašal šef. "Šest," je odgovoril mož in je bil malo razkačen. "Dobro," je dejal šef, "to kaže bogastvo idej in fantazijo. Prosim, počakajte v sprednji sobi."

Vstopil je tretji in dobil spet isto vprašanje. "Šest in trideset," je bil odgovor. "Izvrstno, kolosalno!" je vzkliknil šef. Kakšno velikopotezno dojemanje! Prosim, počakajte v sprednji sobi."

Šef se je obrnil do tajnika: "Kateraga mislite, bom sprejel?" — "Moža, ki je odgovoril šest in trideset," je menil tajnik. — "Ne, temveč moža, ki je odgovoril šest," je dejal šef. "In zakaj baš tega?" je vprašal tajnik. — "Zato, ker je nečak moje žene..." je odvrnil šef.

DRZEN EKSPERIMENT.

Reševalna družba za brodomoce v Apeldoornu na Holandskem je izvedla zanimiv eksperiment.

Član družbe se je spustil v zaprtem avtomobilu pod vodo, ker je hotel dokazati, da se morejo potniki v zaprtem avtomobilu, ki bi padel v vodo, rešiti, če se vedejo pravilno. V ta namen je potrebno, da se postavijo z glavo takoj proti stropu avtomobila. Zračna slast, ki ostane tu zgoraj, zadostuje za šest do sedem minut dihanja in ko voda, ki vdre v vozilo, obnovi ravnotežje, je lahko odpreti vrata ter plavati na površje.

Poskus je popolnoma uspel in ga bodo prapogandno ponovili še v drugih krajih Holandske.

MRLIČ OŽIVEL NA SECIRI MIZI.

V Galacu na Romunskem se je primerila v odločnem anatomskem zavodu pri neki obdukciji nenavadna senzacija.

32-letnega monterja Jurija Oosliceana so v nekem pretepu tako pobili, da ni nihče upal na njegovo ozdravljenje. Njegovo truplo so zaradi tega prepeljali kar v anatomski institut, kjer naj bi obdukcija ugotovila, kakšen je bil pravi vzrok smrti.

Monterja so položili na secirno mizo, kjer so ga hoteli raztelesiti. Tedaj pa se je zgo-

NA PRODAJ GOSTILNA - RESTAURACIJA POCENI

Ponudniki naj se čimprej zglasijo.

RUDOLF ŠKRAJNAR.
788 Woodward Ave., cor.
Putnam Avenue, Ridge-
wood, L. I.

Tel. EVergreen 2-8532

dilo nekaj neverjetnega. Navidezni mrlič se je nepričakovano zbudil od smrti, planil na noge in stekel na ulico. Zdravniki in bolničarji so jo nevrili za njim. Prijeli so ga in ga prinesli nazaj v bolnišnico, kjer so ga takoj spravili v posteljo. Upajo, da se bo njegovo zdravje mogoče toliko popravilo, da bo ostal pri življenju. Proti mrličnemu ogledniku, ki je monterja proglasil za mrtvega, so uvedli postopanje kakor je v navadi, kadar gre za zlonamerno goljufijo javnih oblasti.

25 LET STARA ŠTORKLJA.

Doslej znanost ni resno verjela, da bi štorklje dosegle starost 25 let. Pred kratkim pa je hamburški zoološki zavod dobil z Johannesburga v Transvaalu v Južni Afriki ptičji obroč, katerega so našli na nogi štorklje, ki so jo majhnika meseca letošnjega leta našli mrtvo blizu mesta Johannesburga. Ta obroč je obroč ptičjega opazovališča v Rossittenu na Nemškem. Ta zavod je s tem obročem obročal štorklje leta 1913 pri Hamburgu. Tam se je namreč tega leta, torej pred 25 leti ta štorklja zvalila. Obroč ima žig "Hamburg S-73 1913."

Torej je ta štorklja 50krat preletela velikansko razdalje med Severnim morjem in Južno Afriko. Na ta način je preletela več ko pol milijona milj. Ko so letošnjo pomlad štorklje iz Južne Afrike vnovič poletele proti severnim krajem, se ta 25-letna starka najbrže zaradi starosti ni mogla več dvigniti z njimi, ampak je poginila v Južni Afriki. Mesto nje je prišel v njeno domovino le isti obroček, katerega je dobila na noge pred 25 leti.

LORD RUNCIMAN O DALMACIJI.

Preden je lord Runciman odpotoval iz Londona v Prago, je sprejel častnikarje in ko mu je bil predstavljen eden izmed navzočih jugoslovanskih častnikarjev, se ga je lord Runciman razveselil in dejal: "Tudi jaz sem že, kakor toliko drugih Angležev, prebil poletje v Dalmaciji. Dalmacija je najlepši kraj v Evropi, vsa je lepa, lep je Dubrovnik, Split in Šibenik, lepa sta Zadar in Pulj. Vsa ta mesta sem obiskal in sem očaran od njihove lepote."

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

23. avgusta:	Bremen v Bremen
24. avgusta:	Paris v Havre Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg
27. avgusta:	Roma v Genoa
30. avgusta:	Europa v Bremen Statendam v Boulogne De Grasse v Havre
31. avgusta:	Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
3. septembra:	Conte di Savoia v Genoa
4. septembra:	Champlain v Havre
6. septembra:	Ile de France v Havre Nieuw Amsterdam v Boulogne
7. septembra:	Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg Vulcania v Trst
9. septembra:	Bremen v Bremen
10. septembra:	Volendam v Boulogne Rex v Genoa
13. septembra:	Paris v Havre
14. septembra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

16. septembra:	Europa v Bremen
17. septembra:	Saturnia v Trst
20. septembra:	Statendam v Boulogne
21. septembra:	De Grasse v Havre Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg
22. septembra:	Ile de France v Havre
24. septembra:	Conte di Savoia v Genoa
27. septembra:	Bremen v Bremen Nieuw Amsterdam v Boulogne Champlain v Havre
28. septembra:	Normandie v Havre Hansa v Hamburg
1. oktobra:	Rex v Genoa Veendam v Boulogne
4. oktobra:	Paris v Havre Europa v Bremen
6. oktobra:	Queen Mary v Cherbourg
8. oktobra:	Ile de France v Havre Roma v Genoa Volendam v Boulogne
11. oktobra:	Statendam v Boulogne
12. oktobra:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
13. oktobra:	Bremen v Bremen
15. oktobra:	Vulcania v Trst
18. oktobra:	Nieuw Amsterdam v Boulogne
19. oktobra:	Queen Mary v Cherbourg
20. oktobra:	Europa v Bremen
22. oktobra:	Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa
26. oktobra:	Aquitania v Cherbourg
28. oktobra:	Ile de France v Havre
29. oktobra:	Bremen v Bremen Rex v Genoa Veendam v Boulogne

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Lauski

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil

Cicero, J. Fabian (Chicago, O'cevo in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich

La Salle, J. Spellich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Mrs. Warick

MARYLAND:

Kittamiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Goude, J. L. Goude

Elly, Joe, J. Peschel

Eveleth, Louis Goude

Gilbert, Louis Vesel

Hibbing, John Povle

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Stralisch

Little Falls, Frank Made

OHIO:

Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Nispanik

Glard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumle

Youngstown, Anton Kikali

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipavec

Conemaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolice, Mrs. Ivana Rupanik

Export, Louis Zupančič

Farrell, Jerry Okren

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Forenbach

Johnstown, John Polanek

Krayn, Ant. Taulaj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Joud Znat

Pittsburgh in okolice, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schifrow

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Shuk

Sheboygan, Joseph Kaki

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tachar

Diamondville, Joe Holha

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo, katere je pralil. Zastopnik tega priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SECA

v imitirano usnje vez	50
v usnje vez	50
v fino usnje vez	1.00
v najfinije usnje vez	1.50
v najfinije usnje trda vez	1.50
v bel celulozid vez	1.50

NEBESA NAŠ DOM

v imitirano usnje vez	1.00
v najfinije usnje vez	1.50
v najfinije usnje trda vez	1.50

RAJSKI GLASOVI

platno vezano	80
v usnje vez. (št. 415)	1.—
v usnje vez. (št. 416)	1.25
v usnje vez. (št. 408) ..	1.50
v celluloid vez. (št. 614) ..	1.50